

แผนพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

1. ชื่อผู้จัดแผนวัตกรรมการเรียนรู้

ชื่อ นางวิจิตรา นามสกุล ธาณี ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านด้ามพริ้ว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เบอร์โทรศัพท์ 09-9249-2448
Email chawin3434 @ gmail.com

2. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

วิถีกาษาพัฒนาสู่การอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้ทักษะกระบวนการ 5 STEPS Model
สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม 1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569

4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

4.1 แนวคิดการพัฒนานวัตกรรม

1). ในระบบการศึกษาของไทย การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน ในกลุ่มสาระวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดในการเสริมสร้างทักษะ กระบวนการฝึกทักษะความรู้ด้านการฝึกอ่าน ฝึกเขียนให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยเฉพาะเรื่องการอ่านเขียน "แจกลูกสะกดคำ" ถือเป็นพื้นฐานสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะ และเพื่อที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ และเขียนสะกดคำได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเอาทักษะเหล่านี้ไปเรียนกลุ่มสาระวิชาอื่นๆ ได้ง่ายขึ้น ผู้สอนจึงมีแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมการเน้นการฝึกทักษะกระบวนการด้านการฝึกอ่านแจกลูก สะกดคำ และเขียนแจกลูกสะกดคำ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนคำได้ถูกต้องตามหลักการเขียนได้ โดยนำเอารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวทาง (Active Learning) มาใช้เป็นฐานในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อมุ่งพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ “เรียนรู้ผ่านการลงมือทำ” เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเมื่อผู้เรียนอ่านแจกลูกสะกดคำได้ นักเรียนก็จะสามารถนำหลักการอ่านแจกลูกสะกดคำ ไปพัฒนาการเขียน ทำให้สามารถเขียนคำได้อย่างถูกต้อง และจะสามารถพัฒนาการอ่านทำให้ผู้เรียนอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น เก่งขึ้น เป็นการพัฒนาผู้เรียนได้ทั้งการอ่าน และการเขียนควบคู่กันไป ขยายผลไปสู่การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียนได้ในที่สุด

2.) ข้าพเจ้าได้มีแนวคิดในการจะดำเนินการพัฒนานวัตกรรม โดยมีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรมีการจัดทำรายวิชาและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และ ตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาสมรรถนะและการเรียนรู้ เต็มตามศักยภาพ โดยมีการ พัฒนารายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ผู้เรียน และท้องถิ่น และสามารถแก้ไข ปัญหาในการ

จัดการเรียนรู้ได้

3.) ได้ดำเนินการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม Active Learning ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะคุณลักษณะประจำวิชา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะที่สำคัญ ตามหลักสูตร โดยมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่สามารถแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดและ ค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ซึ่งจากการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านมา นั้น ในช่วงระยะแรกของการจัดการเรียนการสอน จะพบปัญหาว่านักเรียนบางส่วนจะอ่าน และเขียนแจกลูกสะกดคำได้ในระดับที่ไม่ดีเท่าที่ควร จึงอาจเป็นผลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้คำได้ช้าในช่วงเริ่มต้นของการเรียน และเป็นผลทำให้เกิดปัญหาในการเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิชาอื่นๆ ตามไปด้วย ซึ่งการแจกลูกสะกดคำเป็นทักษะขั้นพื้นฐานในการอ่าน การเขียนกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย รวมทั้งกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ จากปัญหาดังกล่าวนี้ ข้าพเจ้าจึงเกิดแนวคิดในการที่จะมุ่งพัฒนาทักษะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน จึงได้พัฒนานวัตกรรม **วิถีภาษาพัฒนาสู่การอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้ทักษะกระบวนการ 5 STEPS Model สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ขึ้น** โดยเชื่อมโยงบริบทของชุมชน และอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี มาบูรณาการในการพัฒนานวัตกรรม ในการเชื่อมโยงอัตลักษณ์ “ภาษาและวัฒนธรรม” มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งวิถีชีวิตของคนในชุมชนบ้านด้ามพร้า ในด้านของภาษายังคงใช้ภาษาถิ่น (ภาษาอีสาน) ในการสื่อสาร ครูผู้สอนได้เล็งเห็นความสำคัญในการที่จะอนุรักษ์วัฒนธรรมด้านภาษา ให้นักเรียนได้รู้จักภาษาถิ่น (ภาษาอีสาน) และเป็นการสืบทอดเอกลักษณ์ วัฒนธรรมทางภาษา ให้คนรุ่นหลังได้รู้จัก รักและหวงแหนในภาษาถิ่นของตนเอง และได้เรียนรู้ภาษาของบรรพชนรุ่นเก่าก่อน จึงได้นำเอาวัฒนธรรมด้านภาษาถิ่น (ภาษาอีสาน) เข้ามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจภาษากลางและภาษาถิ่นควบคู่กันไป เป็นการพัฒนาศักยภาพด้านการอ่าน การเขียน นำไปสู่การเขียนคำใหม่ๆ สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

4.2 การพัฒนานวัตกรรมต้นแบบผ่านกระบวนการ PLC ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาและนำไปใช้ได้จริงในวิถีชีวิตประจำวัน

ข้าพเจ้า ใช้กระบวนการ PLC ร่วมกับคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยทุกระดับชั้น ในการประชุมวางแผนการทำงานกับครูกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย หรือครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาให้กับผู้เรียน และจัดทำนวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาให้ผู้เรียน และนำผลการประชุมนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาในการให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาให้กับผู้เรียน

5. ประเภทของนวัตกรรม

วิถีภาษาพัฒนาสู่การอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้ทักษะกระบวนการ 5 STEPS Model สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

การแจกลูกสะกดคำเป็นทักษะขั้นพื้นฐานในการอ่าน การเขียนกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย รวมทั้งกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ ในการพัฒนาความรู้ สติปัญญา และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจากการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านมานั้น ในช่วงระยะเริ่มต้น ของการเรียนการสอน จะพบปัญหว่านักเรียนบางส่วนจะอ่าน และเขียนแจกลูก สะกดคำ ไม่ได้ หรือได้ในระดับที่ไม่ดี จึงอาจเป็นผลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ คำได้ช้าในช่วงเริ่มต้นของการเรียน และเป็นปัญหาในการเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิชาอื่นๆ ตามไปด้วย ซึ่งการแจกลูกสะกดคำเป็นทักษะขั้นพื้นฐานในการอ่าน การเขียนกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย รวมทั้งกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ จากปัญหาดังกล่าวนี้นี้ ข้าพเจ้าจึงเกิดแนวคิดในการที่จะมุ่งพัฒนาทักษะให้เกิดกับผู้เรียน จึงได้พัฒนานวัตกรรม **วิถีภาษาพัฒนาสู่การอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้ทักษะกระบวนการ 5 STEPS Model สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2** ขึ้น โดยเชื่อมโยงบริบทของชุมชน และอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี มาบูรณาการในการพัฒนานวัตกรรม ในการเชื่อมโยงอัตลักษณ์จังหวัดอุบลราชธานี “ภาษาและวัฒนธรรม” มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งวิถีชีวิตของคนในชุมชนบ้านด้ามพรำ ในด้านของภาษายังคงใช้ภาษาถิ่น (ภาษาอีสาน) ในการสื่อสาร ครูผู้สอนได้เล็งเห็นความสำคัญในการที่จะอนุรักษ์วัฒนธรรมด้านภาษา ให้นักเรียนได้รู้จักภาษาถิ่น (ภาษาอีสาน) และเป็นการสืบทอดเอกลักษณ์ วัฒนธรรมทางภาษา ให้คนรุ่นหลังได้รู้จัก รักและหวงแหนในภาษาถิ่นของตนเอง และได้เรียนรู้ภาษาของบรรพชนรุ่นเก่าก่อน จึงได้นำเอาวัฒนธรรมด้านภาษาถิ่น (ภาษาอีสาน) เข้ามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจภาษากลางและภาษาถิ่นควบคู่กันไป เป็นการพัฒนาศักยภาพด้านการอ่าน การเขียน นำไปสู่การเขียนคำใหม่ๆ สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

7. วัตถุประสงค์การพัฒนานวัตกรรม

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้ นวัตกรรม วิถีภาษาพัฒนาสู่การอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้ทักษะกระบวนการ 5 STEPS Model สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ที่สูงขึ้น
3. สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย

8. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 22 ราย

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

ได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม โดยนำแนวคิดในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning และแนวทางการดำเนินงานตามวงจรการบริหารที่มีคุณภาพ PDCA มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เป็นแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้ มีโอกาสลงมือทำ/ปฏิบัติ มีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การวิเคราะห์ เกิดการเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างองค์ความรู้ ค้นพบองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นด้วยตนเองอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังได้นำหลักทฤษฎีของนักทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไปนี้ มาใช้เป็นหลักในการพัฒนาทักษะกระบวนการพัฒนานวัตกรรม ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism)

ทฤษฎีนี้เน้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการสร้างความรู้ด้วยตัวเอง ผู้เรียนได้ลงมือทำ/ปฏิบัติ ด้วยตนเอง การนำไปใช้:

- การให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เช่น การฝึกประสบการณ์ในการแจกลูกสะกดคำ หรือเกมสะกดคำ

2. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชิงปฏิบัติ (Behaviorism)

ทฤษฎีนี้เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝนซ้ำ ๆ และการเสริมแรงเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ ในกรณีนี้คือนักเรียนสามารถฝึกการอ่าน การเขียน แจกลูกสะกดคำได้ถูกต้องเมื่อได้ฝึกฝนและได้รับการเสริมแรง

การนำไปใช้:

- การฝึกฝนการอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำด้วยการทำซ้ำและทบทวนคำ
- การให้รางวัลหรือการเสริมแรงเมื่อนักเรียนสามารถอ่าน เขียนแจกลูกสะกดคำได้ เช่น การให้คะแนนหรือคำชม
- การทำกิจกรรมฝึกทักษะการอ่าน เขียนแจกลูกสะกดคำ เช่น ฝึกอ่านบัตรคำ

3. ทฤษฎีของ John Dewey (การเรียนรู้จากประสบการณ์) John Dewey เป็นนักทฤษฎีการศึกษาที่เชื่อว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกิดจากการมีประสบการณ์จริง และการเรียนรู้ต้องเชื่อมโยงกับประสบการณ์ชีวิตจริงของผู้เรียน ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้เกิดความหมายและการคิดอย่างมีเหตุผล

- **การนำไปใช้ในนวัตกรรม:**

เมื่อเราสอนการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำ การให้เด็ก ๆ ได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น การใช้กิจกรรมที่ต้องฝึกปฏิบัติฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำหรือการฝึกการเขียนแจกลูกสะกดคำอย่างต่อเนื่องผ่านเกมและกิจกรรมที่กระตุ้นให้เด็กได้ใช้ประสบการณ์จากการฝึกฝนจริง ๆ

10. การออกแบบพัฒนานวัตกรรม/ออกแบบกระบวนการเรียนรู้

ได้ดำเนินการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 ขั้นตอน และแนวทางการดำเนินงานตามวงจรการบริหารที่มีคุณภาพ PDCA ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ได้ทุกกิจกรรมอย่างหลากหลาย PDCA มีรายละเอียดดังนี้

P (Plan)	=	การวางแผน
D (Do)	=	ปฏิบัติตามแผน
C (Check)	=	ตรวจสอบ/ประเมินผล
A (Action)	=	การดำเนินการให้เหมาะสม

กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เป็นแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้ มีโอกาสลงมือปฏิบัติ หรือมีปฏิสัมพันธ์มีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ข้าพเจ้าได้พัฒนาโมเดลเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ ตามขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรม วิธีภาษาพัฒนาสู่การอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้ทักษะกระบวนการ 5 STEPS Model สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ขั้นที่ 1 ร้อง เล่น เต้น สนุก

ขั้นที่ 2 แจกลูกสะกดคำ

ขั้นที่ 3 อ่านซ้ำ ย้ำ ทบทวน

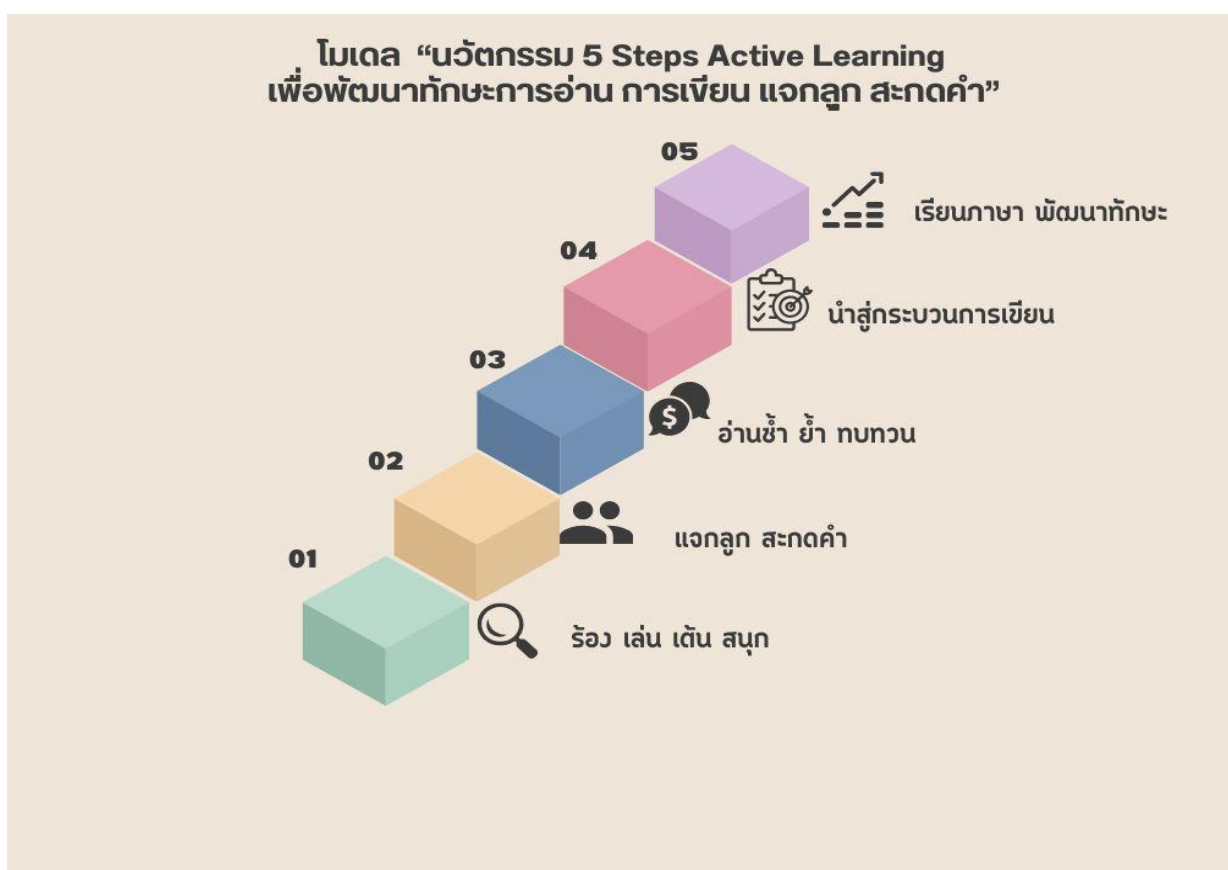
ขั้นที่ 4 นำสู่กระบวนการเขียน

ขั้นที่ 5 เรียนภาษา พัฒนาทักษะ

11. โครงสร้างและ องค์ประกอบนวัตกรรม

ข้าพเจ้าได้พัฒนาโมเดลเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ ตามขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรม วิธีภาษาพัฒนาสู่การอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้ทักษะกระบวนการ 5 STEPS Model สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ร้อง เล่น เต้น สนุก
- ขั้นที่ 2 แจกลูกสะกดคำ
- ขั้นที่ 3 อ่านซ้ำ ย้ำ ทบทวน
- ขั้นที่ 4 นำสู่กระบวนการเขียน
- ขั้นที่ 5 เรียนภาษา พัฒนาทักษะ

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการพัฒนานวัตกรรม

1. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้ นวัตกรรม วิธีภาษาพัฒนาสู่การอ่าน การเขียนแจกลูกสะกดคำ โดยใช้ทักษะกระบวนการ 5 STEPS Model สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่สูงขึ้น
3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย

13. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

งบประมาณ 1,700 บาท

14 การประเมินผล

1. ประเมินการฝึกทักษะการอ่าน การเขียน แจกลูก สะกดคำ
2. ประเมินการฝึกเขียนโดยใช้หลักการแจกลูกสะกดคำ
3. ประเมินโดยใช้แบบประเมิน
 - แบบประเมินทักษะการอ่านแจกลูกสะกดคำ
 - แบบประเมินเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน
 - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

(ลงชื่อ)

ผู้จัดทำ

(นางวิจิตรา ธานี)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านด้ามพรำ

วันที่เดือนพ.ศ.....

ความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา

() เห็นชอบ

() ไม่เห็นชอบ

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(นางณัฐธิดา แสงใส)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านด้ามพรำ

วันที่เดือนพ.ศ.....

